

GARANCIA

AZ AGRÁR-VÁLLALKOZÁSI HITELGARANCIA ALAPÍTVÁNY KKV FEJLESZTÉSI MELLÉKLETE A MAGYAR MEZŐGAZDASÁG HETILAPHOZ

FÓKUSZBAN A KKV- ÉS AGRÁRHITELEZÉS

Az Erste Bank Hungary Zrt. hazánk egyik meghatározó hitelintézete. Fontos szerepet vállal a magyar agrárium és a KKV-szektor finanszírozásában. A Bank tovább erősödő jelenléttel számol ezeken a területeken. Hogyan gondolkodik a Bank a KKV-k és az agrárszektor finanszírozásáról? Milyen elképzelések fogalmazódnak meg e vállalkozói kör kiszolgálására? Mi lehet a kedvezményes alapítványi kezességvállalás szerepe? Erről beszélgettünk Kálmán Lászlóval, az Erste Bank Hungary Zrt. Kis- és Középvállalati Igazgatóság vezetőjével.

Hogyan ítéli meg a Bank számára a KKV-szektorban kínálkozó üzleti lehetőségeket?

Az elmúlt időszakban megkezdődött és várhatóan az előttünk álló években folytatódik a gazdasági növekedés. A vállalati piacon kulcsfontosságú szerepet kapnak a mikro-, kis- és középvállalkozások, amelyek az uniós források és a hitelek segítségével látványos növekedést érhetnek el, ezáltal fokozottabban járulhatnak hozzá a fejlődéshez. A Magyar Nemzeti Bank Növekedési Hitelprogramja, illetve az Eximbank Zrt. exportélenkítési hitelprogramja komoly segítséget nyújt a vállalkozás hitelkeresletének élenkítésére és kiszolgálására. Kihasnálva a KKV-szektor kínálta üzleti lehetőségeket a bank célja, hogy a KKV-k hitelpiacán néhány éven belül

a négy legnagyobb szereplő közé kerüljön, elsősorban az agrárfinanszírozásra, az exportőrökre és azok beszállítóira koncentrál,

és ezzel párhuzamosan a hitelezési folyamatokat is jelentősen felgyorsítja.

Milyen hitelezési politikát folytat a Bank az agrárszektorban?

Az agrárszektor hagyományosan kiemelkedő területe az ERSTE Bank finanszírozási tevékenységnek. A banki stratégiában a mezőgazdasági és élelmiszeripar finanszírozása a fókuszban szerepel. A mezőgazdaságban, főként a növénytermesztésben jó üzleti lehetőségekkel rendelkező, megbízható ügyfelekkel lehet találkozni, részben az állami és uniós támogatásokra

„A Bank KKV-politikája és egyben agrárfinanszírozási politikája összefoglalva: a finanszírozás legyen egyszerű, személyes, kiszámítható.”

Kálmán László

támaszkodva jelentősen javult a szektorban a pénzügyi kiszámíthatóság. Az agrárium finanszírozása a Bank számára is jövedelmező.

Az ágazat mely szereplői közül kerül ki a Bank agrárpartneri köre?

A banki üzletpolitika mindenekelőtt a közepes méretű mezőgazdasági és a nagyobb méretű élelmiszeripari vállalkozások hitelezését-finanszírozását preferálja. Az élelmiszeripart azonban általában nagyobb kockázatúnak tartjuk: tőkeigényes tevékenységekről van szó, sok cég méretproblémákkal, eladósodottsággal, versenyképességi és jövedelmezőségi gondokkal néz szembe. Jelenleg, mind az ügyfélszámot, mind a kihelyezett pénzügyi forrásokat tekintve az mezőgazdaság és élelmiszeripar 15 százalékkal részesedik a KKV-portfoliónk-ból.

Milyen banki megoldásokkal segítik az agrárvállalkozások kiszolgálását?

Az is jelzi, hogy kiemelt figyelem irányul az élelmiszer-gazdaságra, hogy a Bank létrehozta úgynevezett agrárkompetencia központját. Feladatai között szerepel a banki kollegák folyamatos képzése, hogy hatásosabban tudjanak részt venni az agrárium kiszolgálásában. A központ a banki üzleti stratégiát megalapozó gazdasági és szakágazati elemzéseket végez, feladata a kapcsolattartás például a Földművelésügyi Minisztériummal, a Nemzeti Agrárgazdasági Kamarával. A jogszabályok figyelemmel követése mellett, abban is szerepet vállal, hogy a különféle banki szempontok kommunikálásra kerüljenek a jogszabályalkotás megalapozó folyamatában.

Miként veszik igénybe az alapítványi kezességet?

Az alapítványi kezességvállalásnak komoly szerepe van az életképes, de esetenként nem hitelképes (agrár és nem agrár) vállalkozások banki finanszírozási forráshoz jutásában. A kezességnyújtásról szóló alapítványi döntések gyorsan, rugalmasan születnek meg. Egyúttal a kezességvállalásnak támogató szerepe van, hiszen a garancia díjazása nagyon kedvező. A támogató szerep azonban ennél tágabb értelemben is érvényes: nemcsak az a lényeg, hogy előnyös díjú kezességhez juthatnak a vállalkozások, hanem az is, hogy nélküle sokszor nem lenne banki finanszírozás. A bankban külön elemzés is alátámasztotta, hogy a nem megfelelő fedezettel rendelkező ügyfélkörben sokan csak alapítványi közreműködéssel kaphattak banki pénzügyi forrást. Így az alapítványi

kezességnyújtás tágítja azt a kört, amelyből a bank partnerei verbuválódhatnak, s így a banki üzleti lehetőségek is nagyobbak.

Hogyan alakulhat a jövőben a KKV-, illetve az agrárhitelezési tevékenység?

A következő években az uniós pályázati támogatások segítségével megvalósuló fejlesztések finanszírozása lesz a kis- és középvállalati banki üzletág (például hitelezés, lízing) egyik meghatározó területe. Ezt támasztja alá, hogy a kormányzati szándékok szerint a mostani fejlesztési periódusban az uniós források 60 százaléka közvetlenül a gazdaság fejlesztését fogja szolgálni, s egyúttal a pályázati rendszer működtetése (a pályázás) a korábban jóval egyszerűbb lesz. Ugyanakkor, tapasztalataink szerint, számos ipari, élelmiszer-gazdasági vállalkozói fejlesztési projekt a 2014-2020-as uniós költségvetési időszak új pályázataira vár, amelyek remélhetően 2015 tavaszán fokozatosan meg is nyílnak. E piaci lehetőség kihasználása érdekében a bankunk felállított egy külön EU tanácsadó irodát is, amely segítséget nyújt az ügyfeleknek a finanszírozási kérések (például a hitelezés vagy akár az ahhoz kapcsolódó kezességvállalás lehetőségének bemutatása) mellett a pályázatok megírásában, a támogatások lehívásában, valamint a projekt zárását követő pénzügyi jelentések szakszerű elkészítésében.

Melyek a banki KKV-politika főbb jellemzői?

A Bank KKV-politikája és egyben agrárfinanszírozási politikája összefoglalva: a finanszírozás legyen egyszerű, személyes, kiszámítható. A KKV-k banki finanszírozása jelentős mértékben személyfüggő tevékenység. A bankok technikai felkészültsége, termékválasztéka ugyanis hasonló. Elsősorban a banki kapcsolattartó személyes felkészültsége, hitelessége, szakmai kapcsolatrendszere és aktivitása határozza meg a bank és ügyfél együttműködésének sikerességét. Különösen sokat számítanak a stabil kapcsolatok, a kollégák állandósága. KKV-hitelezési stratégiánk fontos eleme, hogy minden megyében jelen akarunk lenni, helyi emberekkel. Az ügyfélszerzéshez és a -megtartáshoz is kell ugyanis a személyesség.

Milyen lépéseket tesz a Bank a KKV- és agrár hitelezési tevékenység bővítése érdekében?

Az elmúlt években a bankok közötti verseny arra is rávilágított, hogy megnőtt a

pénzintézetek kockázatvállalási hajlandósága és a szolgáltatások közötti különbség. Az lehet sikeres, aki a leginkább cégre szabott, megfelelő feltételekkel kínált konstrukciót nyújtja. Az Erste tudatosan keresi azokat az ügyfeleket, akikkel szeretne együttműködni. A minél hatékonyabb szolgáltatás érdekében a bank átalakította KKV-kiszolgálási modelljét (amely természetesen az agrárvállalkozásokat is érinti), és létrehozott egy dedikáltan az ügyfelekkel foglalkozó csapatot. Az Ersténél a KKV-k is megkapják a nagyobb cégeknek járó figyelmet és a személyre szabott tanácsadást.

A bankunk proaktív módon, például helyi rendezvények, üzleti reggelik szisztematikus szervezésével rendszeres ügyfél-találkozókat tart a bank által preferált KKV-ügyfélkörben. Ez teszi lehetővé a személyes megismerkedést, illetve erre támaszkodva indulhat el a közös gondolkodás az ügyfélre szabott finanszírozási megoldások (árazás, kondíciók) kialakítására.

Milyen felfogást követ a Bank a KKV-, illetve az agrárszektor kiszolgálásában? Milyen szerepet szánna az AVHGA kezességi termékeinek?

A KKV-k - így az általunk elsősorban megcélzott évi mintegy 200 millió forint feletti bevétellel rendelkező vállalkozások - pénzügyileg egyre tudatosabbak, egyre jobban értik a pénzintézetek működését, illetve egyre több vállalkozás vonja be a finanszírozót már a tárgyalások, a projekttervezés időszakában. Az nem elég, ha egy cégvezető vagy cégtulajdonos profi szakember a saját területén, értenie kell a pénzügyekhez is, vagy meg kell találnia a feladatra leginkább megfelelő partnert. Ha a bank és ügyfele egy nyelvet beszél, értik egymás szempontjait, könnyebben teljesíti a másik elvárásait. Ez a szemléletbeli változás zajlik a korábbi válság tanulságai nyomán, illetve az újabb uniós finanszírozási lehetőségek megjelenésének hatására. Természetesen részt veszünk a kedvezményes agrár- és KKV-hitelkonstrukciókban, a beruházás, a forgóeszköz vagy a támogatás megelőlegezés finanszírozásában. Ám, a felkínált finanszírozási megoldásainknak, vagy akár a számlavezetésnek nem csupán „termékeknek” kell lenniük, hanem az ügyfél által közérthető, kiszámítható, vonzó szolgáltatásnak is, amelyhez a bank vagy az ügyfél igénye esetén az alapítványi kezesség is hozzákapcsolódik.

MEZŐGAZDASÁGI BIZTOSÍTÁSOKAT TÁMOGATÓ ALAP – LEKÖTÖTTÉK A TELJES KERETET

A mezőgazdasági biztosításokat támogató alap 2014-ben megemelt keretösszege 100 százalékban lekötésre került. A Független Biztosítási Alkuszok Magyarországi Szövetségének (FBAMSZ) közlése szerint a keret 2012-ben 2,7 milliárd forint volt, és ennek a 30 százaléka fogyott el, 2013-ban a 3,1 milliárdnak már a 70 százalékát felhasználták a mezőgazdasági termelők, míg 2014-ben a 3,3 milliárd forintos keretet teljes mértékben kitéltették.

A vonatkozó jogszabály szerint háromféle mezőgazdasági biztosítás-csomag támogatható. Az „A típusú” a szántóföldi növényekre, a borszőlőre és az almára köthető. Ez esetben a biztosítási díj 65 százalékát vállalja át az

állam. A „B típusú” biztosítás a zöldség- és gyümölcskultúrákat védi 48 százalékos állami visszatérítéssel, míg a „C típusú” biztosítás az előbbieken túli kockázatokat vállalja, de csak 30 százalékos visszatérítésre nyílik lehetőség.

Jelenleg négy biztosító, az Allianz, a Generali, a Groupama, valamint az osztrák Hagelversicherung foglalkozik magyarországi mezőgazdasági biztosítással. A termelők ezek biztosítási termékeiből választhatnak. Emellett létezik az állami kárenyhítési rendszer, amelyben a termelők és az állam által előzetesen befizetett összeget osztják fel a károsultak között. A piaci biztosítások csak

akkor kapják meg a jogszabályban rögzített támogatási arányt, ha a támogatás elegendő rá. Amennyiben elfogy az ezekre szánt állami támogatási keret, akkor valamennyi érintett arányosan kevesebbet kap. Káreseménykor a biztosítók ekkor is a leszerződött kárösszeget térítik meg, de a termelőknek többet kerül a biztosítás a mérsékelt támogatás miatt.

A mezőgazdasági biztosítások támogatásában 2015-től változást jelent, hogy a gazdálkodóknak az éves biztosítási díj befizetését a korábban érvényes november 15-i időpont helyett egy hónappal korábban kell igazolni a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatalnál.

KÖTELEZŐ AZ ADATEGYEZTETÉS

A Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal (MVH) közlése szerint, bármely új elektronikus (így támogatási) kérelem benyújtás előfeltétele a kötelező évenkénti egyszeri adatellenőrzés. Az agrárágazat szereplőinek ezt 2015-ben is el kell végezniük.

Az elektronikus adatellenőrzés elvégzésére jogosult személyek az alábbiak:

- Amennyiben a gazdálkodó (ügyfél) rendelkezik saját ügyfélkapuval, akkor az adatellenőrzést önmaga elvégezheti.
- Amennyiben a gazdálkodó (ügyfél) rendelkezik olyan meghatalmazottal vagy technikai közreműködővel, akinek a jogosultsága kiterjed az ügyfél-nyilvántartási ügyek intézésére, akkor ezen meghatalmazott vagy

technikai közreműködő jogosult az adatellenőrzés elvégzésére.

- Amennyiben a gazdálkodó (ügyfél) nem rendelkezik olyan meghatalmazottal vagy technikai közreműködővel, akinek a jogosultsága kiterjed az ügyfél-nyilvántartási ügyek intézésére, akkor az MVH honlapjának „Meghatalmazás kezelés” menüpontja alatt található nyomtatványok kitöltésével jelenthet be olyan meghatalmazottat vagy technikai közreműködőt, akinek jogosultsága kiterjed az ügyfél-nyilvántartási ügyek intézésére. Ezen képviselő jogosult az adatellenőrzés elvégzésére.

Az elektronikus ügyintézési felületre belépő ügyfél (vagy állandó meghatalmazottja, illet-

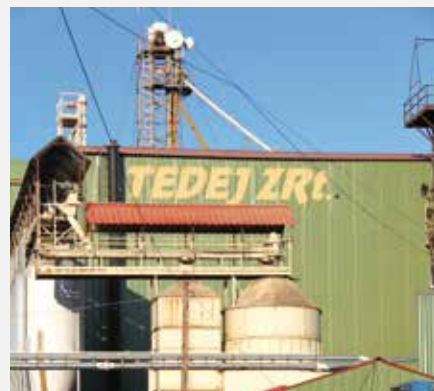
ve technikai közreműködője) minden esetben figyelmeztető üzenet kap arról, hogy jelenleg csak az ügyfél-nyilvántartás keretében tartozó kérelmet nyújthat be.

Ezen kötelezettség alól kivételt jelent:

- ha 2015. január 1-jét követően kérelmezte a gazdálkodó a nyilvántartásba vételét;
- ha 2015. január 1-jét követően már nyújtott be ügyfél-nyilvántartási adatot módosító kérelmet;
- vagy ha 2015. január 1-jét követően már nyújtott be elektronikus úton „Nyilatkozat a nyilvántartási adatok ügyfél általi felülvizsgálatáról” elnevezésű nyomtatványt.

MEGÚJULÓ TERMELÉSI ALAPOK

Az egykori Hajdúnánási Állami Gazdaságot 1993-ban részvénytársasággá alakították, amelyet a dolgozók és a vezetők privatizáltak. Ettől kezdve Tedej Rt. néven a mai napig is – immár zártkörű részvénytársaságként – belföldi magánszemélyek, valamint magánszemélyek által tulajdonolt vállalkozások tulajdonában van. A térség egyik legtöbb terméket kibocsátó gazdasága, egyúttal legnagyobb foglalkoztatója is. A nagygazdaság tevékenységének bemutatására kértük Rákóczi András vezérigazgató-helyettest.

A gazdaság alaptevékenységéről a következőt mondta a szakember.

- A vállalatcsoport elsősorban állattenyésztésű profilú. Egyik meghatározó ágazat a szarvasmarha-tenyésztés, azon belül is az 1400 fejőstehenet, s azok szaporulatát számláló tejhasznú ágazat, éves szinten 14-15 millió liter tejet termel. Az ágazathoz tartozik a charolais és limousin fajtjú 800 hústehén és azok szaporulata. 1400 kocás sertéstelepet működtetünk, ami után éves szinten 3500 tonna sertéshúst értékesítünk. A 2013. évben felújított baromfitelep évi 2000 tonna baromfihúst állít elő.

A növénytermesztés elsődleges feladata az állattenyésztés ellátása és kiszolgálása. A vállalatcsoport mintegy 7000 hektár területen működik, melyben szántó, legelő, gyepergyarant található.

E termelési szerkezettel állandó jelleggel közel 300 embert foglalkoztatunk, és a kertészet a szezonban további 150-200 embernek ad munkát.

A Keleti-főcsatorna mellett évtizedekkel ezelőtt nagy öntözött területek alakultak ki. Ezek egy részén ma már – sajnos – nem

öntöznek. Mi a helyzet a Tedej Zrt.-nél, kérdeztük a vezérigazgató-helyettest.

- A Tedej Zrt. működteti a hajdúnánási öntözőfürtöt, mely napjainkban is jelentős területet, mintegy 2.000 hektárt lát el öntözővízzel. Főbb kultúrák a kukorica, búza, lucerna, a silókukorica, szója, olaszperje, valamint igen jelentős a vetőmag előállítás is, több mint száz hektár a hibrid kukorica és a vetőmag búza is. Gazdaságossági szempontból nagyon fontos, hogy másodvetésben nagy mennyiségű silókukoricát állítsunk elő, amit nyilván nem tehetnénk öntözetlen körülmények között. Immár harmadik éve használjuk a sávos technológiát.

Bár nem az állattenyésztést szolgálja, de adottságaink kihasználása szempontjából jelentős a mintegy 130 hektáros kertészet. Ezen belül meghatározó a 72 hektár alma és a 30 hektár meggy. Ez a két vezető gyümölcs, mellettük termelünk körtét, cseresznyét, szilvát. A termésszabot garantálja, hogy az ültetvények csepegtető öntözéssel, fagyvédelmi öntözéssel és jégghálóval vannak ellátva. A Keleti-főcsatorna mellett további 400 ha gyepterület tudnánk öntözni, de sajnos a NATURA 2000-es besorolás miatt ez lehetetlen.

Mindez egy nagyon céltudatos, összehangolt fejlesztést feltételez. A vezetés ez irányú koncepciójáról a következőket mondta a vezérigazgató-helyettes.

- Az előzőekből következik, hogy az állatállományt saját takarmánykeverő üzemünkben látjuk el takarmánnyal, amihez az alapanyagokat a növénytermesztési ágazat termeli meg. Amint látható, egymásra épülnek az ágazatok. Az elmúlt években arra irányult a fejlesztés, hogy minden területen megújítsuk a termelési alapokat. A tejtermelő ágazatban a kor színvonalára emeltük a fejést, illetve a tejkezelést. A legkorszerűbb ötenállásos fejőkarusszelt állítottuk munkába, amihez a világszínvonalú tejkezelő berendezések csatlakoznak. Az összes szarvasmarha istállóknak egyedi bokszos rendszerű, működtetünk trágyakihúzó és lagúnás trágyakezelési istállókat is egyaránt. A trágyakezelési rendszerünk minden igénynek, előírásnak és normának megfelel: a trágyát szeparátorral bontjuk híg és szilárd fázisra, a szeparátumot almázásra használjuk, a hígtrágyát pedig vezetőken kijuttatjuk a szántóföldre. A trágyakezelési beruházásokkal párhuzamosan kiépítettük a hígtrágya kijuttatására alkalmas öntözőrendszert is.

A sertéstelepen új tenyészcetrumot hoztunk létre, a fiaztatókat az elmúlt években teljes mértékben felújítottuk, új hizlaldákat építettünk, és teljes egészében megújítottuk a trágyakezelés technikáját is. A trágyakezelés tökéletesen megoldott, zárt rendszert alkot.

A baromfitelepünket a 2013-as évben teljesen átépítettük, egy régi telepet újítottunk fel úgy, hogy a vázszerkezetet lebontottuk és a tartásteret a legkorszerűbb technológiával felszerelve alakítottuk át.

Mi a további teendő? – kérdeztük a vezérigazgató-helyettest.

- Miután a termelési alapokat megújítottuk, arra kell koncentrálnunk, hogy az általunk előállított termékeket, vagy legalábbis azok

„A vállalatcsoportban képződő nyereséget teljes egészében visszaforgatjuk a fejlesztésre”

Rákóczi András

egy részét feldolgozzuk, azaz minél nagyobb hozzáadott értéket állítsunk elő.

Ennek első lépése volt a kertészeti ágazatban termelt gyümölcsök feldolgozása. Az étkezési minőségű, de méretben nem kielégítő almából a saját üzemünkben préselt natúr gyümölcsleveket készítettünk. Ma már ismertek a piacon a semmilyen tartósítószerrel nem tartalmazó, almafajtánként elkészített almaleveink. Az alma mellett készítünk céklalevet, meggylevet és sárgarépalevet is.

Ekkora mértékű fejlesztés pályázatok, illetve támogatások nélkül nem valósulhatott meg. Erről a következőkben tájékoztatott Rákóczi András.

- Bár uniós tagságunk előtt is részt vettünk a pályázatokon, nagyobb lehetőséget 2004-től kaptunk, amikor elindultak az uniós pályázatok. Igyekeztünk és igyekszünk ma is a pályázatok adta lehetőségeket igénybe venni. Terveinket 3-5 évre készítjük, melyekhez hozzáillesztjük a különböző támogatási forrásokat és lehetőségeket is. Támogatás nélkül a mezőgazdaságban nagyon nehéz fejleszteni. A vállalatcsoportban képződő nyereséget teljes egészében visszaforgatjuk a fejlesztésre, ez képezi az önerő egy részét, természetesen banki finanszírozást is igénybe veszünk. Segítő szándékú, korrekt bank, a Budapest Bank áll mellettünk, amely számlavezető és finanszírozó funkciót is ellát. Kitűnő az együttműködés, napi szintű kapcsolatban vagyunk.

Továbbra is a korábbihoz hasonló ütemű fejlesztésben gondolkodik a részvénytársaság vezetése, derült ki a vezérigazgató-helyettes szavaiból.

- Az elindított fejlesztések nem állhatnak le, a gyorsan változó gazdasági körülmények és a folyamatos verseny is fejlesztésre kényszeríti a vállalkozásokat.

A kertészetben előkészítettünk egy 40 hektáros almaültetvényt létesítését. Az öntözési rendszer korszerűsítését és fejlesztését folytatni szükséges. A Keleti-főcsatornából kapjuk az öntözővizet, a primer csatorna szakasz egy részét felújítottuk, melyet folytatni fogunk. Tovább szeretnénk növelni az öntözött területeket, újabb táblákat öntözésbe vonni, ami a földben lévő szekunder gerincvezetékek esetleges cseréjét és új gerincvezetékek kiépítését igényli.

Folyamatos a gondolkodásunk azon, hogy miként lehetne a feldolgozóipari tevékenységünket növelni, az alma mellett esetlegesen a tejet és a húst is feldolgozni. Több tejipari vállalatnak értékesítjük a tejet, csökkentve ezzel is a kiszolgáltatottságot. A nagy léptékű feldolgozóipari beruházások végrehajtása hosszú távú stratégiai kérdés, amihez meg kell teremteni a beruházás feltételeit. Az ÁTK pályázaton nyertünk támogatást egy kolbásztöltő és -füstölő üzem létesítésére. Ebben a feldolgozóban kizárólag prémium termékeket gyártunk majd, ezek a húskészítmények ugyanúgy, mint az almalé, különleges „TEDEJI” minőséget képviselnek. Számunkra piaci lehetőség a minőségi termékek esetén nyílik, a tömegtermékek gyártására a nagy feldolgozók alkalmasabbak. Nekünk a különleges, egyedi minőségű élelmiszerekkel szabad csak a piacon megjelenni.

A termék-előállítás mellett lehetőségeket látunk a turisztika fejlesztésében, melyhez kitűnőek az adottságaink. Igényes szálláshelyeken tudjuk vendégül látni a hozzánk érkezőket. Jelentős a vadász-, horgász-, sportturizmus, mindehhez megteremtettük a szükséges infrastruktúrát is, különböző sportpályák, lovas turisztikai létesítmények épültek, és jelenleg is működnek.

Változik a területalapú támogatások rendszere, aminek következtében a nagyobb területen gazdálkodóknál csökken a támogatás. Hogyan érinti ez önöket?

- Kétségtelen, hogy a terület alapú támogatás változása érzékenyen érint bennünket. Jelenleg jogszabályok hiányában, nem tudjuk pontosan megállapítani, hogy az állattenyésztési oldalon mennyi plusz támogatás elnyerésére lesz lehetőségünk. Szerencsére a TEDEJ Zrt. és a vállalatcsoport egésze korszerű termelői alappal, képzett és elkötelezett dolgozó-vezetői állománnyal, megfelelő szakmai kultúrával rendelkezik ahhoz, hogy a jövőt illetően bizakodóak legyünk.

A CUKORRÉPA- TERMELŐK TÁMOGATÁSA

A cukorrépa-ágazat és ezen belül a cukorrépa-termelők több, a mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal által kifizetett jogcím alapján összesen közel 14 milliárd forint összegű támogatásban részesültek 2014-ben. Ehhez hozzájárult, hogy a Földművelésügyi Minisztérium többletforrást különített el az ágazat megsegítése érdekében a cukorrépa-termelők nemzeti kiegészítő támogatása jogcímében résztvevő piaci szereplők számára. A területalapú támogatáshoz kapcsolódó elkülönített cukortámogatás jogcím alapján pedig az eddigi legmagasabb, 11,7 milliárd Ft összeghez jutottak hozzá a termelők 2014-ben. A nemzeti támogatások között meghirdetett cukorrépa-termelők mezőgazdasági csekély összegű (de minimis) támogatása jogcím közvetlenül a termelőket célozta meg.

A Földművelésügyi Minisztériumnak 2015-ben is kiemelt szándéka a hazai cukorrépa-termelők támogatása, illetve a piaci szereplők (répatermelők és feldolgozó) közötti szerződés-kötési kedv erősítése, hogy megfelelő mennyiségű és minőségű árualap álljon a magyar cukorgyártó-kapacitás rendelkezésére.

EURÓPAI PARLAMENT – DÖNTÉS GMO ÜGYBEN

Az Európai Parlamentben a képviselők 2015. január közepén megszavazták a génmódosított organizmusok termesztésének tagállami tiltását lehetővé tevő jogszabály módosítását. Magyarország számára kiemelten fontos stratégiai érdek, hogy a magyar mezőgazdaság GMO mentessége biztosítható legyen. Magyarország több mint négy éve folyó tárgyalások során mindvégig arra törekedett, hogy legyen a kezében egy hatékony eszköz, amely alapján egyszerűbb a tiltás, mint az a jelenlegi rendszerben lehetséges. A tagállamok ezután hivatkozhatnak a földhasználatlalt kapcsolatos nemzeti politikájukra, a GMO-k más termékekben való előfordulásának elkerülésére, illetve agrárpolitikai célokra, valamint társadalmi és gazdasági indokokra is. Ezáltal nem csak környezetvédelmi és egészségügyi indokokra való hivatkozással lehet meggátolni a GMO-k termesztését.

BORÁSZATI GÉPTÁMOGATÁS

A 83/2011. (VIII. 31.) VM rendelet alapján nyújtható támogatási keret a 2014. október 16-tól megnyíló pénzügyi évre vonatkozóan a múlt év végén kimerült. A Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal tájékoztatása alapján az eddig beérkezett támogatási kérelmek mintegy 6,9 millió euró támogatási igényt tartalmaznak, amelyhez még az előző borpiaci évben benyújtott, de kerethiány miatt még ki nem fizetett támogatási igényeket is hozzá kell számolni. Ez azt jelenti, hogy a rendeletben meghatározott keretösszeget az igénylők jelentős támogatási igénnyel lépték túl.

A nemzeti támogatási program más intézkedéseire tervezett források egy része átcsoportosítható a felmerült támogatási igények kielégítésére. Így a Földművelésügyi Minisztérium a borászati géptámogatási keretet 4 millió euróról 8 millió euróra emelte.

A borászati géptámogatás iránti jelentős igény miatt a tárca már korábban kezdeményezte, hogy a borászati üzemek modernizációját elősegítő támogatási forrás 2015-től a vidékfejlesztési keretből és felhasználási

szabályai szerint álljon rendelkezésre. Ezt a szándékot a kormányzat is támogatja. Ezért a tervezés jelenlegi állása szerint, a nemzeti támogatási programból utoljára 2014-ben volt lehetőség a borászati gépek és berendezések beszerzéséhez támogatást igényelni.

VÁLTOZÁSOK AZ ÁLTALÁNOS FORGALMI ADÓBAN

Változott az áfatörvény az év elejével, így több termék esetében csökkent az adókulcs. Eszerint 2015. január 1-jétől - az egyes sertéstermékekhez hasonlóan - 27 százalékról 5 százalékra mérséklődött a nagy testű élőállatok (szarvasmarha, juh, kecske) élő és feldolgozott formában történő értékesítésére vonatkozó áfakulcs.

**AGRÁR-VÁLLALKOZÁSI
HITELGARANCIA ALAPÍTVÁNY**

A vidékért kezesszünk

Az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány valamennyi vidéki kis- és közepes vállalkozás, családi gazdálkodó, östermelő számára nyújt készfizető kezességet, melyet az Alapítvánnyal együttműködő pénzügyi intézmények igényelhetnek a belföldi vállalkozással kötött szerződéseikhez.

Alapítványi kezesség funkciói

- Hitelképesség növelése
- Hitelhez jutási feltételek javítása
- Pénzügyi életképesség biztosítása

Alapítvány készfizető kezessége igényelhető

- Kölcsön/hitel-
- Garancia-
- Lízing-
- Faktoring szerződéshez

Kezességvállalás kondíciói

- Kezességvállalás mértéke: maximum 80 százalék
- Futamidő: minimum 91 nap, maximum 25 év
- A díjakat az alapítvány Üzletszabályzatának Hirdetménye tartalmazza

1054 Budapest
Bajcsy-Zsilinszky út 42-46.
1392 Budapest, 62. Pf. 289
Zöld szám: 06 80 203 760
Telefax: (36 1) 373 8465
E-mail: office@avhga.hu
Honlap: www.avhga.hu

AGRÁRTÁMOGATÁS - EGYSÉGES KÉRELMEK BENYÚJTÁSA

Várhatóan 2015 áprilisában nyújthatják be idei egységes elektronikus agrártámogatási kérelmeiket a kifizető ügynökségként működő Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatalhoz a gazdálkodók. Az egységes kérelmekben - ahogy eddig is - egyaránt szerepelnek majd a közvetlen kifizetésekhez és az agrár-vidékfejlesztéshez kapcsolódó jogcímek. A Földművelésügyi Minisztérium 2015 első három hónapjában jelenteti meg az új Közös Agrárpolitika közvetlen támogatásaihoz kötődő rendeleteket.

A közvetlen kifizetésekhez kapcsolódó tervezett rendeletek

1. Aktív gazda rendelet
2. Egységes kérelem rendelet
3. A termeléshez kötött támogatási jogcímek feltételeiről szóló rendelet
4. SAPS és ÁNT igénybevételi feltételekről szóló rendelet
5. Zöldítési rendelet
6. Fiatal gazda rendelet
7. Kisgazdaságok egyszerűsített támogatásáról szóló rendelet

A közvetlen kifizetések jogcímei közül az egységes kérelmekben kell majd igényelni a területalapú támogatást, amely a zöldítési komponens automatikus igénylését is jelenti. Szintén az egységes kérelemben szerepelnek majd a fiatal gazdák plusztámogatásai, illetve itt kell jelezni azt is, ha valaki a kisgazdaságok támogatásának egyszerűsített rendszerét választja. Az egységes kérelmek jogcímei kiegészülnek a területalapon nyújtható, termeléshez kötött jogcímekkel.

Az egységes kérelemben lesznek agrár-vidékfejlesztési jogcímek is:

Várható jogcímek, amelyeknél kifizetési kérelmek nyújthatók be

1. mezőgazdasági területek erdősítéséhez nyújtandó támogatás
2. erdészeti potenciál helyreállítására nyújtandó támogatás
3. ültetvények korszerűsítéséhez, telepítéséhez nyújtandó támogatás
4. rövid vágásfordulójú fás szárú energiaültetvények telepítéséhez nyújtott támogatás
5. évelő, lágy szárú energiaültetvények telepítéséhez nyújtandó támogatás

6. agrár-erdészeti rendszerek mezőgazdasági földterületeken történő első létrehozásához nyújtandó támogatás
7. agrár-környezetgazdálkodási támogatás
8. erdő-környezetvédelmi intézkedésekhez nyújtandó támogatás
9. erdőszerkezet átalakításához nyújtandó támogatás
10. kertészeti ültetvények korszerűsítéséhez, korszerű ültetvények létesítéséhez nyújtandó támogatás
11. gyümölcs és kertészeti ültetvények korszerűsítéséhez, létesítéséhez 2011. évtől nyújtandó támogatás
12. nem termelő mezőgazdasági beruházásokhoz nyújtandó támogatás
13. erdei közjóléti létesítmények megvalósításához nyújtandó támogatás
14. erdőterületeket érintő tűzkárok megelőzéséhez nyújtandó támogatás

Várható jogcímek, amelyeknél támogatási kérelmek nyújthatók be

1. kedvezőtlen adottságú területeken
2. Natura 2000 gyepterületeken
3. Natura 2000 erdőterületeken történő gazdálkodáshoz nyújtandó kompenzációs támogatás

FIATAL GAZDÁK TÁMOGATÁSA - LESZÁLLÍTOTT PONTHATÁR

A fiatal gazdák számára negyedik alkalommal kiírt pályázathoz kapcsolódó - a 2014. május 1. és 15. közötti időszakban beérkezett - kérelmek támogatási ponthatárát a kormány 103-ról 90 pontra csökkentette. Ezáltal mintegy nyolcszáz fővel több fiatal gazda részesülhet a gazdálkodás indulását megalapozó támogatásban. Az előző hétéves periódusban a fiatal gazdálkodó-

kat segítő, összesen négy támogatási körben mintegy 60 milliárd forint támogatás kerül kifizetésre, több mint 5000 ifjú gazdálkodó versenyképességének növelésére.

A Miniszterelnökség szerint a 2014-2020-as Vidékfejlesztési Programban is fontos célkitűzés a fiatal gazdák támogatása, amely hosszú

távon is erősíti a vidék munkahelyteremtő és -megtartó képességét, stabil jövedelmet biztosít a mezőgazdaságból élők számára. A mostani uniós ciklusban Magyarország közvetlen támogatási keretének maximum 2, továbbá a Vidékfejlesztési Program keretének várhatóan mintegy 6 százalékát a fiatal gazdák támogatására fordítja.

TÁMOGATÁSOK KIFIZETÉSE

A Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal (MVH) a 2007-2013-as programozási időszak eddigi legmagasabb, 258 milliárd forintos összegű támogatás kifizetését teljesítette 2014-ben az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból (EMVA) társfinanszírozott támogatási konstrukciók esetében.

A mezőgazdasági és vidékfejlesztési beruházási jogcímeknél a Hivatal több mint 50 000 kérelemre 160,5 milliárd forint kifizetését hagyta jóvá. A mezőgazdasági támogatások közül a legmagasabb összeg, 52 milliárd forint, az állattartáshoz kapcsolódott. A forrást az állattartó telepek korszerűsítésére és technológiai berendezések beszerzésére használhatták fel

a sikeres pályázók. A vidékfejlesztési támogatásoknál falumegújításra és -fejlesztésre közel 10 milliárd forintot, a LEADER intézkedésekhez kapcsolódóan csaknem 29 milliárd forint támogatást fizetett ki az MVH. A terület és állatlétszám alapú jogcímeknél közel 27 ezer kérelemre több mint 40 milliárd forint kifizetése kezdődött el 2014 decemberében.

NÖVEKEDHET A HELYSZÍNI ELLENŐRZÉSEK SZÁMA

Az európai uniós mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatások ellenőrzési rendszere a 2014-2020-as támogatási periódusban változni fog. Miközben a kedvezményezettek közül többen számíthatnak átfogó helyszíni ellenőrzésre, az új rendszer jelentős kedvezményeket ígér azoknak az országoknak, ahol a kifizető ügynökség és a tanúsító nem talál lényeges hibát.

Az uniós támogatásokat kifizető ügynökségek - Magyarországon a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal (MVH) - saját kifizetési ellenőrzéseit minden tagországban erre kijelölt tanúsító szervek vizsgálják, meghatározott előírások szerint. A magyarországi agrár- és vidékfejlesztési támogatások esetében a 2007-2013-as programozási periódusban ez az ellenőrző szervezet az egyik legjelentősebb - nemzetközi hálózattal rendelkező - könyvvizsgáló, adó- és üzleti tanácsadó cég volt. Az ellenőrző szervezet 2006 óta minden évben elkészítette éves jelentését az Európai Bizottság számára. A magyar uniós támogatási rendszer mindig jól vizsgázott, az éves jelentéseket lényeges észrevétel nélkül, első körben elfogadta az uniós.

Az Európai Számvevőszék (ECA) szerint más országokban azonban nem működött ilyen jól a rendszer. Ezért az Európai Unió kénytelen volt szigorítani a kifizetések ellenőrzési rendszerét a következő program periódusban. (Az Európai

Unióban az agrártámogatások révén mintegy 400 milliárd euró áramlik ki a közös költségvetésből, ezért alapvető érdek, hogy a folyamatban minimálisra csökkenjen a hiba és a visszaélés lehetősége.) Magyarország esetében ez azzal jár, hogy a kifizető ügynökség által ellenőrzött tranzakciókból az eddigi évi 40 helyett legalább 120-at, de akár 600-at is, a tanúsító szerv a helyszínen újra ellenőrizni fog. Az agrártámogatási ellenőrzések éves száma természetesen majd attól is függ, hogy a leendő ellenőrzések során milyen eredményre jut a tanúsító szervezet. Amennyiben a tapasztalatok kedvezők lesznek, akkor az ellenőrzések száma az alsó határhoz közelíthet, ha viszont több lesz a problematikus eset, akkor a felső határ felé mozdulhat el. Az EU ugyanis előírja, hogy ha egy adott országban komolyabb jelentőségű, akár rendszerszintű hibát tapasztalnak, nagyobb számú ellenőrzést kell végrehajtani egészen addig, amíg az adott ország kifizető ügynöksége nem talál hathatós megoldást a kontrollmechanizmusok feltárt hiányosságainak orvoslására.

Az előbbiekhöz igazodva, a Közös Agrárpolitika (KAP) sajátosságainak megfelelően megnő az ellenőrzött időszak vizsgálatára szánt időkeret. Az adott pénzügyi évre vonatkozó tanúsító szervei ellenőrzés a pénzügyi évet megelőző október 16-a és a pénzügyi év október 15-e közötti időszakra vonatkozik. A vizsgálatokat azon-

ban meghatározott intézkedések esetén már a pénzügyi évet megelőző nyáron el kell kezdeni, és csak a pénzügyi évet követő februárban készül róla hivatalos jelentés. Egy pénzügyi év vizsgálata így akár másfél éves időszakot is érinthet a jövőben, ami jelentős koordinációs kihívás elé állítja majd mind a kifizető ügynökséget, mind a tanúsító szervezetet.

Az új ellenőrzési szisztémába beépítésre került egy bonus-malus rendszer is. Ha a kifizető ügynökség ellenőrzési kontrollstatisztikái több éven át alacsony szintű hibaértékről számolnak be, és azt a tanúsító szerv jelentése is alátámasztja, akkor - legkorábban 2017-től - a kifizető ügynökség az addig általánosan alkalmazott ellenőrzési mintát lejjebb viheti. Ha viszont a tanúsító szervei ellenőrzés több hiányosságot tár fel a kifizető ügynökség ellenőrzési rendszerében, akkor az Európai Unió Bizottsága, illetve az EU Számvevőszékének nagyobb számú közvetlen auditjára kerül sor. Vagyis az ellenőrzés ellenőrzésének ellenőrzése is fokozódhat a beépített automatizmusok következtében.

Az új ellenőrzési rendszer alkalmazása az európai uniós szinten kifejezetten jónak mondható magyar gyakorlatban várhatóan nem hoz alapvető változást, de 2017-ig a kifizető ügynökségek és a kedvezményezetteknek több helyszíni ellenőrzésre kell számítaniuk.

BIZTOSÍTÉKNYÚJTÁSI KÖTELEZETTSÉG ALÓLI MENTESSÉG

A 358/2014. (XII. 29.) Kormányrendelet alapján - a 2007-2013 programozási időszakban az Európai Regionális Fejlesztési Alapból, az Európai Szociális Alapból és a Kohéziós Alapból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 4/2011. (I. 28.) Kormányrendelet 33. § (8) bekezdés I) pontja és - a 2014-2020 programozási időszakban egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 272/2014. (XI. 5.) Kormányrendelet 84. § (1) m) pontja értelmében

2015. január 1-jétől nem köteles biztosítékot nyújtani a kérelemre az a kedvezményezett,

amely rendelkezik legalább egy lezárt, teljes (12 naptári hónapot jelentő) üzleti évvel, és szerepel a hivatalosan közzétett köztartozásmentes adózói adatbázisban.

A támogatási szerződéssel vagy okirattal már rendelkező kedvezményezettek, akik már nyújtottak biztosítékot, formanyomtatványba foglalt kérelem benyújtásával mentesülhetnek a biztosítéknyújtási kötelezettség alól. A támogatási szerződéssel vagy okirattal még nem rendelkező kedvezményezettek, vagy akik eddig még nem nyújtottak biztosítékot, de arra egyébként kötelesek lettek volna, a támogatási szerződés megkötésekor, vagy az

első kifizetési kérelemmel - az előleget is ideértve - egyidejűleg kérelmezhetik a biztosítéknyújtása alóli mentesítést.

A kérelem alapján a támogató megvizsgálja a feltételeknek való megfelelést és dönt a biztosítéknyújtási kötelezettség alóli mentesítésről, továbbá intézkedik a már nyújtott biztosíték(ok) feloldásáról. Amennyiben a kedvezményezett a köztartozásmentes adózói adatbázisban nem szerepel, úgy a kérelem benyújtásával egyidejűleg vagy hiánypótlás révén a köztartozás-mentességét 30 nappal nem régebben kiállított adóigazolással is igazolhatja.

GARANCIA

Az Agrár- Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány időszaki kiadványa, szerkesztéséért felelős az AVHA Kft. (megjelenik az agrárlapok mellékleteként)

Felelős kiadó: dr. Herczegh András | Szerkesztőségi titkár: Sullay Viktória | Szerkesztőség: 1054 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 42-46. | Telefon: (1) 373 8453 | Zöld szám: (80) 203 760
Fax: (1) 373 8455 | Stúdió: Armadillo Design Kft. 1045 Budapest, Berni u. 1. | Nyomja: Ipress Center Hungary Kft. 2600 Vác, Nádas u. 6., felelős vezető: Lakatos Imre ügyvezető